

સૂચના : જમણી બાજુના અંક કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

1. ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારા, 1947 હેઠળ “ઉદ્યોગ” અને “ઔદ્યોગિક વિવાદ” વિષે ઉચિત કેસો સહીત વિગતવાર સમજૂતી આપો (25)

અથવા

ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારા, 1947 હેઠળ સામુહિક સોદાગરીનો ખ્યાલ, પદ્ધતિ અને મહત્વ વિષે વિસ્તૃતમાં સમજૂતી આપો. કામદારો માટે તેની ઉપયોગીતા વિષે ચર્ચા કરો.

2. “કામદારની તમામ પ્રકારની નોકરીમાંથી છુટા કરવાની ધરના એ છટણી જ છે.” આ વિધાનની (25) સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉચિત ચુકાદાઓ સહીત ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

અથવા

ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારા, 1947 હેઠળ રચવામાં આવેલ વિવિધ વ્યવસ્થાઓ જેવી કે સમાધાન અધિકારી, સમાધાન પંચ, લેબર કોર્ટ અને ઔદ્યોગિક ન્યાયપંચની શાંતિ સુલહ જાળવવામાં રહેલ ભૂમિકા અંગે ચર્ચા કરો.

3. ગુજરાત ઔદ્યોગિક સબંધક ધારા, ૧૯૪૯ હેઠળ યુનિયનોના પ્રકારો તેમ જ યુનિયનની (25) નોંધણી અંગેની પ્રક્રિયા સમજાવી માન્ય યુનિયનોને રાજ્યના ખર્ચે મળતી કાનૂની સહાય વિષે જણાવો.

અથવા

ગુજરાત ઔદ્યોગિક સબંધક ધારા, ૧૯૪૯ હેઠળ “ફેરફારની નોટીસ” અને ગેરકાયદેસર ફેરફાર વિષે ઉચિત કેસો સાથે વિસ્તૃતમાં સમજૂતી આપો.

4. નીચેના પૈકી ગમે તે બે વિષે કામદાર ભવિષ્યનિધિ ધારા, ૧૯૫૨ હેઠળ નોંધ લખો. (25)

- (a) ભવિષ્યનિધિ અને ક્રોટુંબિક પેન્શન : સામાજિક સુરક્ષા તરીકે
- (b) ભવિષ્યનિધિ પર ટાંચ અંગેની જોગવ્યાઈઓ
- (c) ગુનાઓ અને સજાઓ
- (d) મધ્યસ્થ બોર્ડની સત્તાઓ અને કાયો

(P.T.O)

E201-2

Uni. Seat No. _____

Diploma in Labour Laws and Practice (DLP)

Paper – II : Industrial Disputes Act, Gujarat Industrial Relation Act & Provident Funds Act

Time : 2 ½ Hours

Total Marks : 100

Instruction : Figures to the right side indicate full marks.

1. Explain in detail the terms "Industry" and "Industrial Disputes" as defined under the Industrial Disputes Act, 1947 along with relevant decisions of the Apex Court. (25)
or

Explain in detail the concept, techniques and significance of Collective Bargaining under the Industrial Disputes Act, 1947. Discuss its usefulness to the labourers.

2. "Every termination of service of workman is a retrenchment." Critically discuss this Statement with relevant decisions of the Supreme Court of India. (25)
or

Discuss about the role of various machineries like Conciliation Officer, Board of Conciliation, Labor Court and Industrial Tribunal provided under the Industrial Disputes Act, 1947 for maintaining peace and harmony.

3. State the kinds of unions and explain the provisions of registration of unions and legal aid to approved Unions at Government Expenses under the Gujarat Industrial Relations Act, 1946. (25)
or

Explain in detail the provisions of "Notice of Change" and "Illegal Change" under the Gujarat Industrial Relations Act, 1946 with relevant cases..

4. Write notes on any two from the following under the Employees Provident Funds Act, 1952 : (25)

- (a) Provident Fund and Family Pension as a social security
- (b) Provisions relating to attachment on the provident fund
- (c) Offences and penalties
- (d) Functions and powers of the Central Board